

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών
— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

**Α13. Κανονισμός Δεοντολογίας της Έρευνας του
Τμήματος Ισπανικής Γλώσσας και Φιλολογίας του
ΠΜΣ «Λατινοαμερικανικές και Ιβηρικές Σπουδές»**

Κανονισμός Δεοντολογίας της Έρευνας του ΠΜΣ

Η έρευνα αποτελεί βασική αποστολή του Πανεπιστημίου, είναι συνυφασμένη με την προαγωγή της επιστημονικής γνώσης και συνιστά συλλογικό κοινωνικό αγαθό. Βασική αρχή για την επιστημονική έρευνα που διεξάγεται στο ΠΜΣ «Λατινοαμερικανικές και Ιβηρικές Σπουδές» του Τμήματος Ισπανικής Γλώσσας και Φιλολογίας, όπως και σε κάθε πανεπιστημιακό ίδρυμα, είναι η ακαδημαϊκή ελευθερία και ο σεβασμός των πνευματικών δικαιωμάτων των συντελεστών της.

Κάθε ερευνητική δραστηριότητα που διεξάγεται στο πλαίσιο του ακαδημαϊκού έργου του ΠΜΣ «Λατινοαμερικανικές και Ιβηρικές Σπουδές», όπως έρευνα μελών ΔΕΠ, Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., λοιπού διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού και εργαζόμενων στο ΠΜΣ, έρευνα μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών και μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες, τηρεί τον κώδικα δεοντολογίας και καλής πρακτικής του ΕΚΠΑ (https://www.uoa.gr/anakoynoseis/kai/ekdiloseis/proboli/anakoynosis/kodikas_deontologias_kai_kalis_praktikis_ekpa/). Στην περίπτωση που η έρευνα διεξάγεται σε σχολικούς χώρους θα πρέπει επιπλέον να τηρείται ο [Κώδικας Δεοντολογίας για την έρευνα σε εκπαιδευτικό πλαίσιο](#). Σε κάθε περίπτωση η έρευνα που διενεργείται στο πλαίσιο του ΠΜΣ «Λατινοαμερικανικές και Ιβηρικές Σπουδές» οφείλει να:

- διαπνέεται από σεβασμό στην αξία κάθε ανθρώπινου όντος,
- απέχει από κοινωνικές, πολιτισμικές και έμφυλες διακρίσεις ή διακρίσεις που αφορούν σωματικά χαρακτηριστικά και σεξουαλικό προσανατολισμό,
- σέβεται την ιδιωτική ζωή και τα προσωπικά δεδομένα,
- σέβεται όλα τα έμβια όντα και το γενικότερο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον.

Διαδικασία σχετικά με την τήρηση της δεοντολογίας έρευνας στο ΠΜΣ

Στο πλαίσιο του ΠΜΣ η Συντονιστική Επιτροπή είναι αρμόδια για τη διασφάλιση τήρησης της ερευνητικής δεοντολογίας στις έρευνες που εκπονούνται.

Υποχρεώσεις μεταπτυχιακών φοιτητών/ερευνητών

Οφείλουν να τηρούν πλήρη αρχεία για την εξέλιξη και τα αποτελέσματα μιας επιστημονικής έρευνας, ώστε να καθίσταται δυνατός ο έλεγχος, με ταυτόχρονη σε κάθε περίπτωση διασφάλιση των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/ερευνητές που διεξάγουν έρευνα στο ΕΚΠΑ, οφείλουν να λαμβάνουν όλα τα αναγκαία και επιβαλλόμενα επιστημονικά μέτρα για την προστασία της υγείας όλων από ατυχήματα ή άλλες παρενέργειες που μπορεί να προκύψουν κάτω από τις ιδιαίτερες συνθήκες της έρευνας.

Οφείλουν να τηρούν τους γενικούς και ειδικούς κανόνες ασφαλείας του ΕΚΠΑ, στους χώρους της έρευνας.

Όλες/οι οι ερευνήτριες/τές του ΕΚΠΑ σε σχέση με τις ερευνητικές δραστηριότητές τους είναι προσωπικά υπεύθυνες/οι για πράξεις ή παραλείψεις που σχετίζονται με την τήρηση του παρόντος Κανονισμού, της ισχύουσας εθνικής, ευρωπαϊκής και διεθνούς νομοθεσίας και των διεθνών διακηρύξεων και συμβάσεων. Ειδικότερα, οι ερευνήτριες/τές υποχρεούνται να:

- α. Λαμβάνουν πριν από τη διεξαγωγή της έρευνας έγγραφη συγκατάθεση από όλα τα άτομα που συμμετέχουν σε αυτήν ή από τους νόμιμους αντιπροσώπους τους, αφού τα ενημερώσουν πλήρως και σαφώς για το περιεχόμενο και τους στόχους της έρευνας. Η συγκατάθεση αυτή δεν μπορεί να είναι αποτέλεσμα καταναγκασμού ή παραπλάνησης και δύναται να ανακληθεί σε κάθε φάση της έρευνας. Κατ' εξαίρεση, όταν η εκ των προτέρων πλήρης ή απόλυτα σαφής ενημέρωση των συμμετεχουσών/όντων για τους στόχους της έρευνας ενδέχεται να επηρεάσει την εγκυρότητά της, η λήψη της έγγραφης συγκατάθεσης μπορεί να έπεται της ολοκλήρωσης της έρευνας και να αφορά τη χρήση των ερευνητικών δεδομένων. Εφόσον δεν απαιτείται έγγραφη συγκατάθεση, όπως στην περίπτωση διεξαγωγής έρευνας με ανώνυμα ερωτηματολόγια, αντί του έντυπου συγκατάθεσης δίνεται στις/ους συμμετέχουσες/οντες στην έρευνα μόνο το έντυπο ενημέρωσης και το λοιπό ενημερωτικό υλικό. Η υποχρέωση ενημέρωσης συμπεριλαμβάνει κατά περίπτωση και άτομα τα οποία δεν εμπλέκονται άμεσα στην έρευνα, αλλά επηρεάζονται από τη διεξαγωγή της.
- β. Διασφαλίζουν την προστασία των προσωπικών δεδομένων των συμμετεχουσών/όντων στην έρευνα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία εφαρμόζοντας κοινά αποδεκτές πρακτικές ανωνυμοποίησης-ψευδωνυμοποίησης.
- γ. Τηρούν πλήρη αρχεία για την εξέλιξη και τα αποτελέσματα των ερευνητικών δραστηριοτήτων τους για διάστημα δέκα (10) ετών.
- δ. Μεριμνούν σύμφωνα με την ισχύουσα πρακτική για την επιλογή των συμμετεχουσών/όντων στην έρευνα με τρόπο σύμφωνο με τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της αμεροληψίας σε συνδυασμό με τα κριτήρια δειγματοληψίας που υπαγορεύονται από τους στόχους της έρευνας.
- ε. Τηρούν την αρχή της αμεροληψίας.
- στ. Μην αποκρύπτουν ή αλλοιώνουν τα αποτελέσματα της έρευνάς τους (καθήκον επιστημονικής αλήθειας).

- ζ. Συμμετέχουν και να συνεργάζονται σε κάθε διαδικασία ελέγχου και διασφάλισης ποιότητας που διενεργείται από το ΕΚΠΑ ή από άλλες δημόσιες αρχές.
- η. Τηρούν τους γενικούς και ειδικούς κανόνες ασφαλείας και υγιεινής σε όλους τους χώρους του ΕΚΠΑ ή σε οποιοδήποτε άλλο ερευνητικό ή άλλο χώρο υλοποιούν το ερευνητικό έργο τους.
- θ. Τηρούν τις αρχές της χρηστής, διαφανούς και αποτελεσματικής χρηματοοικονομικής διαχείρισης.
- ι. Μη δέχονται, κατά τη σύναψη συμφωνιών χρηματοδότησης, όρους που διακυβεύουν την ελευθερία και την ακεραιότητά τους, καθώς και το κύρος και τα συμφέροντα του ΕΚΠΑ αναφορικά με το σχεδιασμό, τη διεξαγωγή και τη δημοσίευση της έρευνάς τους.
- ια. Σέβονται τις επιμέρους ηθικές αρχές και τους δεοντολογικούς κανόνες που ισχύουν σε κάθε πεδίο των ανθρωπιστικών επιστημών.
- ιβ. Ενημερώνονται διαρκώς για τις εξελίξεις που αφορούν τις επιμέρους ηθικές αρχές και τους δεοντολογικούς κανόνες που διέπουν το επιστημονικό πεδίο στο οποίο εξειδικεύονται.
- ιγ. Αναφέρουν κάθε είδους σύγκρουση προσωπικού, επαγγελματικού ή οικονομικού συμφέροντος, η οποία προϋπάρχει της έναρξης της ερευνητικής δραστηριότητας ή προκύπτει κατά την εκτέλεσή της.
- ιδ. Τηρούν τις ηθικές και δεοντολογικές δεσμεύσεις που αφορούν τους κλάδους τους [ισχύει για ειδικές κατηγορίες ερευνητριών/τών (ιατροί, δικηγόροι, ψυχολόγοι, κ.λπ.)].

Σε κάθε περίπτωση παραβίασης των ανωτέρω, οι ερευνήτριες/τές ελέγχονται σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία και τα προβλεπόμενα στον Εσωτερικό Κανονισμό του ΕΚΠΑ.